

INICIATIVES PEL CANVI ENERGÈTIC A GARRIGÀS

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA

Diputació de Girona

Octubre 2021

*Memòria justificativa subvenció:
Foment de la participació ciutadana de Garrigàs*

Meritxell Frigola Puigmal
Tècnica de l'ACEC

Telf: 972.50.30.88 (ext.408)
mfrigola@altemporda.org

Vera Torres Farrés

Tècnica de l'ACEC

972.50.30.88 (ext.412)
vtorres@altemporda.org

Agència Comarcal de l'Energia i Clima (ACEC)

Consell Comarcal de l'Alt Empordà
C/Sant Llàtzer, 21
17600 Figueres

Nom del procés participatiu

Iniciatives pel canvi energètic (ICE)

Objectiu

El principal objectiu del procés és involucrar a la ciutadania de Garrigàs en la presa de decisions relacionades amb les polítiques municipals que definiran un canvi de model energètic al municipi.

Descripció

L'Ajuntament de Garrigàs, amb el suport tècnic de l'Agència Comarcal de l'Energia i Clima de l'Alt Empordà (ACEC) i l'empresa consultora Neòpolis, ha promogut un procés participatiu per a la definició i prioritització de noves accions encaminades a promoure un canvi de model energètic al municipi.

Sobre la necessitat d'un canvi de model energètic

El model actual de consum i generació d'energia no és sostenible, es basa principalment en combustibles fòssils i és un dels principals causants del canvi climàtic.

És necessari revertir aquest model i apropar-nos a un ús més respectuós i sostenible, menys contaminant i més pròxim d'energia. Però sobretot implicar a la ciutadania en el canvi.

Garrigàs ha d'implementar un model basat en l'estalvi, l'eficiència energètica i la generació renovable i local, on es prioritzi l'autoconsum i l'autogeneració per tal d'assolir els objectius i compromisos enfront el canvi climàtic.

Cal implicar la ciutadania i capacitar-la perquè Garrigàs disposi a mitjà termini d'un model energètic just, democràtic i renovable.

Per què?

L'inventari de referència d'emissions del municipi, (PAES 2014) ens mostra que només l'1% de les emissions recauen directament en l'àmbit municipal (edificis públics, enllumenat exterior i vehicles municipals), és a dir el 99% restant de les emissions computen directa o indirectament en la ciutadania del municipi.

Aquest procés participatiu pretén doncs donar continuïtat i promoure la consolidació d'una estratègia local per assolir un nou model energètic municipal més participatiu, democràtic, saludable i socialment inclusiu a mitjà i llarg termini.

Metodologia

A continuació es presenten les fases que s'han portat a terme per implantar aquest procés participatiu:

Fase 0: Disseny i creació

En aquesta primera fase s'ha dissenyat la imatge i el nom del procés participatiu amb l'objectiu de donar una imatge concreta i atractiva al projecte perquè la ciutadania el pugui identificar ràpidament. Concretament, el projecte s'ha anomenat ICE (Iniciatives pel Canvi Energètic). També durant aquest fase es va crear el contingut del web del projecte: canvienergetic.garrigas.cat

Durant aquesta fase es va portar a terme la creació del **grup promotor** del projecte format per:

- Tècnics de l'Agència Comarcal de l'Energia i Clima de l'Alt Empordà (ACEC).
- Tècnic en participació ciutadana l'empresa Neòpolis.
- L'alcalde.
- Regidor de Medi Ambient.
- Regidora de Participació ciutadana.

Fase 1: Informació ciutadana: El 28 de juny es va realitzar a la sala 1 octubre de Garrigàs una sessió de presentació sobre el procés participatiu on hi van assistir una quinzena de veïns del municipi. Tots els veïns de Garrigàs també van rebre a les seves cases una carta explicativa del procés de participació. Alhora, a través de les xarxes socials es va fer difusió del web del projecte.

Fase 2: Estudi de propostes i validació tècnica: La fase d'estudi de propostes és una de les més llargues de tot el procés juntament amb la fase de creació i disseny del projecte.

Durant aquesta fase de treball intern amb el grup promotor es van poder definir les 10 propostes que es van portar a la fase de debat del procés. En l'elaboració de les propostes es van tenir en compte les accions definides al PAES de Garrigàs. Es va donar molt més valor aquelles accions dirigides a la ciutadania que fins ara no s'havien pogut implantar per falta de recursos i coneixements.

Fase 3: Debat : Quinze dies després de la sessió informativa, el 14 de juliol es va realitzar a la sala 1 d'Octubre de Garrigàs una jornada participativa que va comptar amb un total de 14 veïns repartits en 4 grups de treball. En aquesta sessió els veïns van poder aportar totes les consideracions oportunes sobre les accions que es van presentar pel nou canvi de model energètic a Garrigàs. També es van proposar accions noves. La jornada va ser molt satisfactòria i va complir amb els objectius previstos aportant valor al debat sobre la transició energètica que Garrigàs ha de liderar com a municipi.

Fase 4: Validació tècnica propostes escollides : En aquesta fase interna amb el grup promotor es van acabar de definir les 8 propostes que van anar a votació final, tenint en compte les aportacions que es van fer durant la taula de participació. Es va dissenyar un díptic informatiu per la fase de votació que també tenia la funció de butlleta.

Fase 5: Votació de propostes: La fase de votació va tenir lloc al municipi entre el 13 i el 26 de setembre. El ciutadà podia votar de forma online a través del web canvienergetic.garrigas.cat o bé físicament dipositant la butlleta a una de les urnes habilitades a l'ajuntament, el centre cívic i a la carnisseria Can Ruhart. Cada veí podia votar fins un màxim de tres propostes.

Els resultats de la votació van ser els següents:

% de participació	21 %
% de vot	77 % en digital i 22 % en paper

Vots totals	249
Número de persones que han votat	88
Priorització d'accions	-Ajuts i bonificacions fiscals per promoure l'autoconsum fotovoltaic (79 %). -Promoure la compra col·lectiva d'instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic (49%). -Definir un projecte per la creació d'una comunitat energètica local (46%). - Promoure els contractes amb comercialitzadores d'energia renovables (37 %). - Projecte 50/50 a l'escola (28%). - Instal·lar punts de recàrrega semiràpids (22 %). - Instal·lar punts de recàrrega lenta (11%). - Fomentar els desplaçaments compartits (8%).

Fase 6: Tancament i retorn: Dos dies després de la votació es va donar a conèixer a través del web del projecte i les xarxes socials els resultats del procés participatiu. La proposta «*ajuts i bonificacions fiscals per promoure l'autoconsum fotovoltaic*» va ser l'acció més votada del procés.

Recursos

A continuació s'exposen tots els recursos que es van requerir per portar a terme el procés de participació.

Recursos humans:

L'equip humà que ha format part del projecte ha estat constituït tant per personal intern de l'ajuntament com de personal subcontractat per fer les tasques anteriorment descrites:

- Tècnics de l'Agència Comarcal de l'Energia i Clima de l'Alt Empordà (ACEC)
- Tècnic en participació ciutadana l'empresa Neòpolis.
- L'alcalde.
- Regidor de Medi Ambient.
- Regidora de Participació ciutadana.

Recursos materials:

El material necessari per portar a terme aquest procés de participació ha estat el següent:

- Cartells
- Sala 1 octubre per les sessions de debat i presentació del projecte
- Fullatons per les votacions en paper
- Urnes
- Web del projecte: <https://canvienergetic.garrigas.cat/>

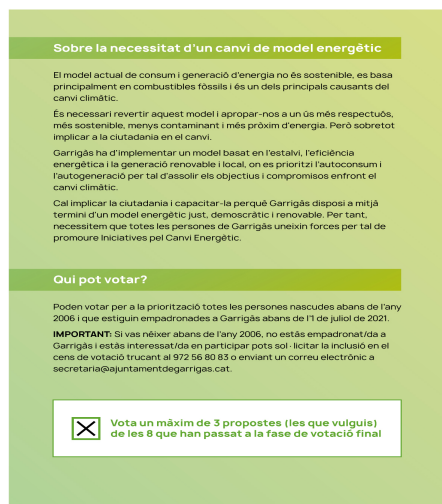
Comunicació

A continuació es detalla la comunicació que s'ha portat a terme durant el projecte:

- Cartells.

- Carta als veïns explicativa del procés.
- Díptic-butlleta per les votacions en paper:

☐ Projecte 50/50 a l'escola de Garrigàs Dissenyar un pla d'acció per implantar bones pràctiques i establir protocols per reduir el malbaratament energètic al centre. Objectiu: Fomentar la cultura d'estalvi energètic a tota la comunitat educativa. Cost: 3.000 € aprox. + info: euronet050@nax.eules/	☐ Promoure els contractes d'energia elèctrica amb comercialitzadores d'energia renovable Aconsellament energètic a la ciutadania perquè les llars del municipi tinguin un contracte d'energia elèctrica amb una comercialitzadora d'energia renovable. Objectiu: Incrementar el consum d'energia verda. Cost: 1.500 € aprox.
☐ Instal·lar punts recàrrega lenta Instal·lar diferents punts de recàrrega lenta (6-8 h) per a vehicles elèctrics en un espai públic del municipi. Objectiu: Incrementar el parc de vehicles elèctrics del municipi. Cost: 2.000 € aprox / punt càrrega	☐ Instal·lar punts recàrrega semiràpida Implantació d'un sistema de recàrrega semiràpida (2-3 h) per a vehicles elèctrics. Objectiu: Incrementar el parc de vehicles elèctrics del municipi. Cost: 15.000 € aprox.
☐ Ajuts i bonificacions fiscals per promoure l'autoconsum fotovoltaic Ajudes directes i modificació de les ordenances fiscals per incloure la bonificació de l'impost de Construcció (Còdex ICIO). Objectiu: Incrementar les instal·lacions solars per autoconsum fotovoltaic al municipi. Cost: 8.000 €	☐ Promoure la compra col·lectiva d'instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic Facilitar la compra col·lectiva d'instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic per abaratir els costos d'implantació. Objectiu: Incrementar les instal·lacions solars per autoconsum fotovoltaic al municipi. Cost: 2.500 € aprox.
☐ Definir un projecte per la creació d'una comunitat energètica local Estudiar la viabilitat d'implantació d'una Comunitat Energètica Local a partir d'una instal·lació d'autoconsum compartit municipal. Objectiu: Incrementar l'autoconsum fotovoltaic al municipi. Cost: 5.000 € aprox.	☐ Fomentar els desplaçaments compartits amb vehicle privat Definir un punt de trobada o una aplicació mòbil municipal per facilitar la mobilitat compartida. Objectiu: Reduir els desplaçaments i minimitzar l'impacte ambiental de l'ús del vehicle de combustió. Cost: 3.000 € aprox.

- Publicacions en xarxes socials.
- Premsa comarcal:
<https://www.emporda.info/comarca/2021/09/22/l-aposta-per-l-energia-57495768.html>
<https://www.emporda.info/comarca/2021/10/05/proces-consulta-ciutadana-pioner-garrigas-58032581.html>
- Web ajuntament:
<http://www.garrigas.cat/>
- Web projecte:

<https://canvienergetic.garrigas.cat/>

Calendari

	Març 21	Abril 21	Maig 21	Juny 21	Juliol 21	Agost 21	Set. 21
Fase 0: Disseny i creació							
Fase 1: Informació ciutadana							
Fase 2: Estudi de propostes i validació tècnica							
Fase 3: Debat							
Fase 4: Validació tècnica propostes escollides							
Fase 5: Votació de propostes							
Fase 6: Tancament i retorn							

Pressupost

FASES I TASQUES NEÒPOLIS	PRESSUPOST
<u>Fase 1: Disseny, pedagogia, seducció i informació</u> Sessió amb el GP Creació microsite / web Sessió amb CI Sessió informativa	1.980 €
<u>Fase 2: Deliberació col·lectiva</u> Sessió amb CI Actualització microsite Taller participatiu validació projectes inicials Actualització microsite	1.075 €
<u>Fase 3: Filtratge intern de les propostes rebudes</u> Sessió amb CI Creació de l'aplicatiu per a prioritzar en línia Actualització microsite Tasques de coordinació Resultats priorització Actualització microsite	1.900 €
<i>Quilometratge, dietes i material fungible (només si es celebren sessions presencials)</i>	220 €
TOTAL	4.955 €
TOTAL + 21% d'IVA (1.040,55 €)	5.995,55 €